

meget om, naar det alligevel anses for givet, at de i selve Embedet kan have betydelig flere Timers Arbejde, som de skal have ekstra Betaling for.

Medens jeg er ved at omtale Skoleforholdene, skal jeg nævne, at den højtærede Regering ikke altid vaager saa stærkt over Statskassen, som den kunde. Jeg vil lige pege paa, at den højtærede Undervisningsminister har opfordret Aarhus Byraad meget stærkt til at gøre den kommunevalgte Skoledirektør i Aarhus til Statsembedsmand, saaledes at han fik kongelig Udnævnelse. Jeg finder dette Forhold meget mærkeligt og i Uoverensstemmelse med Tiden. Der er for ikke længe siden her vedtaget en Lov, som udvikler Kommunernes Selvstyre ved at afskaffe de kongevalgte Borgmestre og give Befolkningen Ret til selv at vælge Borgmestrene. Men samtidig gøres der nu fra Regeringens Side et Forsøg paa at indskrænke det kommunale Selvstyre og faa den kommunevalgte Skoledirektør omdannet til en kongelig Embedsmand. Om dette sker for at holde Balance i det, naar Borgmestrene bliver folkevalgte, derved at den folkevalgte Skoledirektør bliver kongevalgt, tør jeg naturligvis ikke sige. Det er i hvert Fald en meget beklagelig Tilbøjelighed, der her har givet sig Udtryk, og den vil komme til at koste Statskassen nogle Penge, idet der vinkes med, at Statskassen i saa Fald vil paatage sig 3000—4000 Kr. af Skoledirektørens Løn, hvorved Kommunen vil spare noget, medens Direktørens Løn samtidig vil blive noget større. Dette er dog ikke at spare for Statskassen; det synes tværtimod at røbe en Tilbøjelighed til at være flot paa Statskassens Regning, naar der derved muligvis kan opnaas, at det folkelige Selvstyre indskrænkes. Men jeg synes ikke, at den højtærede Regering burde lægge særlig Vægt paa at fremme et saadant Formaal.

Paa min Spiseseddel, som jeg her staar med, havde jeg i Forvejen et Punkt, som den sidste ærede Taler har rørt ved, nemlig Forhøjelsen af Renten af Stiftsmidlerne fra 4 til 6 pCt., et Forhold, som adskillige, ogsaa konservative Medborgere i Aarhus og det øvrige Land, sikkert gerne vilde høre lidt nærmere Besked om. Skønt den ærede foregaaende Taler har paatalt Forholdet, vil jeg gerne sige et Par Ord derom. Naar et æret Medlem som Hr. N. Johan Laursen finder Anledning til at paatale dette Forhold, viser det mere, end mine Ord vil gøre det, hvor uheldigt denne Renteforhøjelse er; det ærede Medlem har ment at maatte fremdrage det, uagtet det vedrører et af Regeringens Medlemmer, maaske endda det

Medlem af Regeringen, som staar det ærede Medlem nærmest.

Denne Forhøjelse af Renten fra 4 til 6 pCt. er uheldig paa flere Maader, og den bidrager i hvert Fald ikke til at lette Afhjælningen af Bolignøden, som trykker saa haardt i Øjeblikket. Forhøjelsen vil gøre Forholdene strammere paa alle Omraader, ogsaa paa Bygeomraadet. Jeg tør naturligvis ikke have nogen Mening om, hvad Motivet har været til at gennemtvinge denne pludselige Renteforhøjelse; men netop i de Dage, da den fremkom, holdt et indflydelsesrigt Medlem af Regeringspartiet et Møde ovre i Jylland, hvor han hævdede, at en Udvej ud af Misæren laa i en meget stor Renteforhøjelse helt igennem og en stor Diskontoforhøjelse. Hvis dette skulde være den egentlige Motivering af Renteforhøjelsen, vil den vist vise sig ret hurtigt ikke at føre til Maalet. Her er Tale om en Renteforhøjelse af 2 pCt. for Laan mod Sikkerhed eller Pant i fast Ejendom, altsaa en af de solideste Sikkerheder, man har. Hidtil har man, hvis man vilde have en Rente over 4 pCt., maatte indgive et særligt Andragende til Ministeriet eller i hvert Fald til Overøvrigheden derom. Nu gaar Regeringen i Spidsen med at forhøje Renten for Laan i faste Ejendomme til 6 pCt. Dette vil faa stor Virkning. Det vil bevirke, at Kapitalisterne vil forlange 6 pCt. for sikre Panter i første Prioritet, og det vil foranledige Pengeinstitutter til at søge Rentefoden gennemgaaende sat op til 6 pCt. for Laan mod Pant i faste Ejendomme. Dette vil atter foraarsage en Fordyrelse af Huslejen i en ikke ubetydelig Grad. Forhøjelsen vil saaledes virke uheldigt paa næsten alle Omraader, ligegyldigt, hvorfra man saa ser det.

Forhøjelsen har derfor ganske naturligt vakt Forbavselse. Jeg har søgt Underretning om, hvorledes Forhøjelsen er fremkommet, om det muligvis er sket efter Andragende fra nogen eller ved et udsendt Paabud; og jeg har erfaret, at det i hvert Fald for Aarhus Stiftsmidlers Vedkommende skyldes et Paabud, som er kommet fra den højtærede Kirkeminister, altsaa fra Regeringen, og at Forhøjelsen skete meget pludselig. Der er ikke vist det Hensyn, som den højtærede Justitsminister har vist ved Forhøjelsen af Renten for Overformynderiets Midler, skønt man maa gaa ud fra, at de forældreløse Børns Vel ligger den højtærede Justitsminister lige saa stærkt paa Sinde, som Stiftsmidlernes og Kirkens Interesser ligger den højtærede Kirkeminister paa Sinde. For Overformynderiets